

Om min syster Lotta ...

... eller Astrid, som hon egentligen hette, efter vår farmor, hon som hade fött tretton barn och dog ung i cancer; ett mycket vackrare namn om ni frågar mig, men Astrid blev till "Asta" och det tyckte hon inte om och därför bytte hon namn till Lotta, hon var min äldsta syster, jämnårig med mig, och nu är hon död, den 9 augusti 2018, 69 år gammal.

Så sorgligt, och så j-vla onödigt.

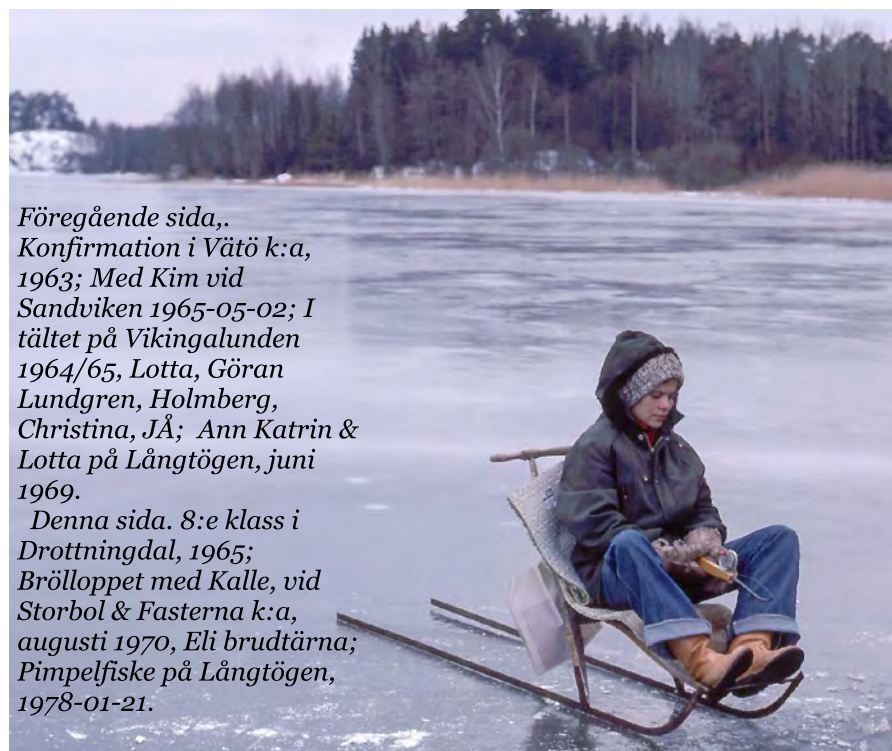
Vi växte upp tillsammans på den lilla, alltför lilla, gården i Roslagsbro. Vi gallrade kålrötter på somrarna, ett skitgöra, särskilt när stockholmsungarna cyklade förbi och ropade "kommer ni med och badar", vi körde in veden, hässjade hö, på vinterlovet stod vi i halmbingen och agnboden, inte kul, och vi körde fram mjölken till mjölkbryggan och gav mat till ungdjuren vid Bredberga, tungt, minns jag, vi slogs om serierna i Hemmets Veckotidning som mamma köpte varje vecka när hon cyklade till Holmen och handlade; kanske kan man säga att du gjorde en sista insats i jordbruket när du var barnvakt till lillsyrran, som fått stanna kvar hemma för att mjölka den enda kvarvarande kon, när mamma och pappa avvecklat det mesta av jordbruket och åkt på Norrlandssemester en sommar på 70-talet. Det fanns ingen framtid på gården, den hade tagit slut redan när våra föräldrar 1954 tog över efter mormor och morfar, Sverige ville inte ha några småbönder, kanske inga bönder alls, det är bättre att exportera bilar och vapen och importera maten. Vi, men också våra föräldrar, är små kuggar i den utveckling som gjorde slut på det bondesverige som varit förhärskande under tusen år, även de, mamma och pappa, kände av det här och ville något annat än att hålla sig kvar vid de små jordbitarna, pappa läste på Hermods och arbetade i verkstäder på de stora gårdarna och hade nog gärna fortsatt i den riktningen, han gjorde det också kan man säga, vid sidan av jordbruket blev han båtbyggare, först i mahogny och sedan i plast. För mamma var det mera stängt, hon satt fast hemma och längtade hela tiden ut till arbetslivet för att tjäna egna pengar; minst av allt ville hon tillbaka till

Anderssvedja. Nu blev det ändå så, jag vet inte riktigt varför, nu när jag på allvar har börjat fundera på saken och ser vissa ledtrådar finns det inte längre någon att fråga. Du gick ut i världen före mig, trots att du var litet yngre. Kanske var du inte riktigt redo för det; eller också var det bara nödvändigt. Du upplevde slitningarna mellan våra föräldrar, pressade som de var av samhällsförändringarna, men du hörde också svartsjukegrälen på nätterna; då sov jag.

Du gifte dig ung, 21 år gammal, i Fasterna, det var ett riktigt kyrkbröllop med fest i Rånäs efteråt, jag tog några bilder av dig då, i brudstyrsel hos farmor Olga, de första bilderna med min nyinköpta systemkamera; du är så vacker, och nervös. 23 år gammal fick du och Kalle en son, Robert. Ni skiljde er, men Robert fanns kvar och han skulle komma att ge dig fyra barnbarn: Tilda, Albin, Maja och Elsa; de skulle betyda mycket för dig, på många sätt; en glädje och ett stöd under dina sista 17 år.

Nu hoppade jag visst över litet! Du skulle uppleva ännu en stor kärlek, i skiftet mellan 70- och 80-tal. Svante heter han, ni förlovade er, du har tre hela album med bilder på tiden tillsammans med honom, de finaste av dina många fotoalbum; jag vet faktiskt inte varför det tog slut och han flyttade hem till Småland. Var det du som körde iväg honom? Jag vet inte, jag blir bara så ledsen när jag tänker på det, och det var du också när vi pratade om det i somras, den där fina dagen när vi körde genom Roslagsbro ut till Väddö och mindes vår ungdom: Janne Andersson och Sigfridssons i Lillråda, NTO-lokalen i Söderby, vår ungdomsgård i början av 60-talet, där var vi den kvällen som Kennedy mördades, sånt minns man, Bredsättra, Söderråda där din skolkamrat och kompis Christina bodde, du lärde känna henne när du gick sista året i den nyinrättade 8:e klassen i Drottningdal, hon som du söp dig redlös tillsammans med vid Skebo loge, polisen körde er till fyllcellen i Hallstavik där pappa fick hämta er dagen därpå, det var inte roligt!, men jag minns också att vi och hon och några fler, vilka?, tältade på Nysättraskogen, av alla ställen, vid Björkmyrkärret, du har nog aldrig återvänt dit, men det har jag, jag brukar avsluta

Föregående sida,
Konfirmation i Vätö k:a,
1963; Med Kim vid
Sandviken 1965-05-02; I
tältet på Vikingalunden
1964/65, Lotta, Göran
Lundgren, Holmberg,
Christina, JÅ; Ann Katrin &
Lotta på Långtögen, juni
1969.

Denna sida. 8:e klass i
Drottningdal, 1965;
Brölloppet med Kalle, vid
Storbol & Fasterna k:a,
augusti 1970, Eli brudtärna;
Pimpelfiske på Långtögen,
1978-01-21.

min runda genom Brännströmsreservatet längs den åkern, där skiljer vi oss åt förresten, du fick aldrig det naturintresse som tagit upp en så stor del av mitt liv och kanske hjälpt mig att reducera det drickande som du periodvis föll in i, det är svårt att kombinera hårt festande med att gå upp klockan fyra och cykla till Brosjön för att skåda fåglar, vart tog hon vägen förresten, Christina, du har hittat flera av våra gamla vänner tack vare Facebook, men hon gäcker oss; Gåsvik, där du hade en kompis som bodde och som vi, på den tiden, en gång skulle besöka, men det blev aldrig av, sedan åkte vi, när vi passerat Bagghusbron, först söderut ända ner till Simpnäs där vi hade åkt färja till Åland för första gången, med mamma och Anna Lisa, Maggan och Marianne, vi mindes båda den jättelika Marabouchokladen, sen blev det Simpnäs för att ta passbåten över till Arholma och festplatsen, jag var nog där litet före dig, eller var det efter?, med Danne, du berättade att Jimme och Anna Lisa hade skjutsat dig och Marianne dit, det var snällt gjort, det är många mil från Anderssvedja, på vägen till Simpnäs passerade vi Lingslätö på Barnens Ö där Märta och Bertil och deras son Hans Bertil, mamas och pappas gamla vänner och grannar från byn, arbetade, men vi kunde inte skilja ut huset där de bodde, och sedan Stridsby och min Ann Katrin, det såg tomt ut, kanske är det Danne som bor där nu?, jag hade ringt honom dagen innan men han åkte motorcykel på Åland; så många minnen som rinner på en!, vi vände och pratade om Vikingalunden i Elmsta, där var vi många gånger under ett par somrar, jag har ett svartvitt foto som Ove Dahlby tog på oss i tältet, det måste ha varit 1964 eller -65, du och Christina, Göran Lundgren från Söderby, honom träffade jag efter drygt femtio år när jag visade bilder i Sockenstugan, jag kände inte igen honom men han mig, och Holmberg från Gryta, hur nu han hamnat där, vi umgicks inte med honom annat än i Söderby, och jag längst bak; vi åkte på min moped och sen Silverpilen dit, till Vikingalunden, sista gången som jag var där hade jag kanske fått bil, det var i alla fall med Danne och den gången tältade vi nere vid kanalen, jag minns det därför att vi hade glömt att ta med oss vatten att dricka,

det var inte kul när vi vaknade på morgonen efter festen!; vi gick olika vägar, jag med mitt stora naturintresse och från slutet av 60-talet det politiska, långt ut på vänsterkanten, du med dina hundar, både som jobb och sedan engagerad i Brukshundsklubben, mest var det schäfrar, Svante har en fin bild hemma hos sig på den som ni hade tillsammans, Shannon, jag var med någon gång när du skulle tävla med Lee, groenendaelen, du var en av de första i Sverige som hade den rasen, det gick inte så bra, med tävlandet alltså, hon var skotträdd visade det sig och till slut hamnade hon hos mamma och pappa, hon älskade att gå i skogen med mig, hon skällde och hoppade när jag tog på mig den gröna jackan och lugnade sig inte förrän det var klart att hon skulle få följa med, första gången vi skulle ro över sjön fick jag bära henne i båten, nästa gång var hon först i; vännerna som du fick i klubben i Åkersberga har du fortfarande kvar och de kommer alla till begravningen för att ta farväl, f-n också ni träffades ju för inte så länge sedan och Jane och du ringde ofta till varandra och hon hade också ringt och sökt dig dagarna innan Robert till slut hittade dig, i stolen framför TV:n som stod på; vi skulle åka över Norrtälje på hemvägen från Vaddö och äta en bit i stan, den där dagen i somras, när vi närmade oss Täällje, som vi säger i Roslagen, ville du istället att vi skulle åka direkt hem till Sandviken, du hade en sallad att bjuda på, sade du, OK, sade jag, men på något sätt ringde en liten klocka i mig, jag kände igen beteendet från alla de gånger du plötsligt, och bestämt, ja ibland rentav hänsynslöst, krävt att genast få åka hem. Efter åren med Svante bodde du kvar i Åkersberga till slutet på 80-talet, då hade du fått jobb i Solna och flyttade dit, till en lägenhet i Råsunda, jag och en man som hette Hans hjälpte dig att flytta. 1990 bytte du den bostaden mot två lägenheter, en till dig och en till Robert, som nu, 18 år gammal, fick klara sig själv. Du tyckte om jobbet att sälja blanketter, först hos PrintMation och därefter Forms och så PrintMation igen, de betalade ditt körkort och du hade tjänstebil, när vi hade börjat hyra Hersbyön 1992 kom du ofta ut till oss, rastade hunden och åt en bit mat med oss, men stannade aldrig

någon längre stund. Där någonstans började några riktigt dåliga år i riktigt dåligt sällskap, en av dem somnade förresten vid ratten efter ett besök hos oss på torpet och höll på att köra ihjäl både dig och Helene på motorvägen vid Brottbys, du var t.o.m. förlovad med honom och ni bodde ihop en tid, men inte så länge, du flyttade igen, nu till Eliegatan i Sundbyberg. Där höll allt på att ta slut, flera gånger, och det blev många resor till olika sjukhus; men du kom ut ur den perioden och flyttade efter Robert till Sigtuna. Där fick du en bra tid, tror jag, särskilt sedan vi ärvt litet pengar efter pappa och du skaffade dig egen bil och kunde börja köra ut till Anderssvedja och sitta på balkongen hos Eli och Håkan och gosa med Putte, det var där vi satt den där dagen i somras, efter vår resa till Väddö, och åt din goda sallad. Sedan var det den förb-nnade operationen i vintras, du skulle äntligen bli av med höftvärken, det var en rutinsak, du hade varit med om värre behandlingar, flera cancer-operationer, de grejade höften, men samtidigt skar den oskickliga läkaren av en nerv så att du fick klumpfot och en del andra biverkningar, det satte ner ditt humör och det kan man ju förstå när man får svårt att röra sig och måste gå med rullator på stan, det tog hårt, du som älskade att fiska, det glömde jag säga, det var ett stort intresse, jag har en bild där du sitter och metar i Djurgårdsbrunnskanalen, nu fick du svårt med det, Albin, det älskade barnbarnet, ni brukade fiska ihop på Sigtunafjärden på vintrarna och vid Sandviken på sommaren, han hade en jobbig tid och det tog på dig också, och så dog mamma, till slut, efter tio år på boendet i Norrtälje, ni hade haft ett besvärligt mor-dotterförhållande och nu kom allt upp igen, även de dåliga minnena, jag märkte det när vi talade med varandra på telefon, bara du och jag, plötsligt var det återigen fel på allt och alla, så hade det inte varit på ett tag, men när jag tänker efter hade det nog börjat redan i somras, du berättade saker som jag hade glömt eller aldrig hört talas om, men du mindes. Vi pojkar och män förstår inte riktigt hur utsatta kvinnorna har varit genom seklerna, och ändå in i vår tid, du berättade en hemsk sak den där fina dagen på Väddö, hur du hade fått lift

från Nysättra till Norrtälje med HG och OS och hur de vid Lunda körde in på en skogsväg och tänkte våldta dig, det enda du kunde sätta emot var att hota med pappa; honom hade de tydligen respekt för och lät dig vara. Den historien hade jag aldrig hört tidigare. O, snustorparn som vi kallade honom när han var dum, han var jämnårig och hade lekt med oss, vi åkte störtlopp på skidor i backen ner till sjön, när vi blev äldre och vi fått moped lurade han med mig och Janne ut till Vätö, Karlsängen, där de som åkte med fiskebåten till festplatsen på Tyvö hade parkerat sina mopeder; han skulle stjäla trimmade förgasare. Vi var förresten ut till Tyvö, vi med, det var en populär festplats ett par år, sedan köpte de frikyrkliga ön och det var slutdansat; O blev senare i livet en visa på bygden där han lullade omkring på vägarna berusad; han söp ihjäl sig. Du mindes, som sagt, dåliga saker, men jag ville inte riktigt lyssna på det där, jag hade ju hört den där tonen förr och tyckte inte om den; varför då lyssna till den när det finns vackrare musik, som alla de gånger vi fiskade kräftor tillsammans och tjänade litet extra pengar, och stunderna på Bergavägen när Robert och jag kom hem från jakten och du hade lagat en god middag åt oss; när man är 70 finns det inte längre anledning att gräva för mycket i gammal skit, man måste ta vara på den lilla tid man har kvar, både jag och lillsyrran försökte föra samtalet åt det hållet, men misslyckades; den här gången kom vi alla för sent, och det var slut.

Så sorgligt, och så dj-vla onödigt. Kanske håller du inte med om det där sista, kanske blev de dåliga minnena till slut för många och för tunga, du orkade inte längre bära dem, men jag vet att det fortfarande fanns sådant som du glädde dig åt, stunderna med barnbarnen, väninnorna, att sitta i solen på balkongen och se ut över Långtögen, prata av dig och skvallra med mig och Eli; därför onödigt. Men OK, man ska inte kvälja dom, valet var ditt och jag kan bara önska att beslutet hade blivit ett annat.

Vila i frid, kära syster, så får vi återuppta samtalen om våra liv, och andras, och gamla gemensamma minnen, när vi träffas igen! Tack!

Denna sida.
Begravningen i Studio-
kyrkan i Sigtuna den
6 september 2018.

Föregående sida. Lotta
med Eva Virgin, kräft-
skiva på Byängsvägen
i Täby, augusti 1974
(överst t.v.). Med
Robert, Eli och Svante
vid Sandviken, juli
1978 (t.h. och nederst
t.v.). Med Anita och
hennes dotter vid
Ekbacken i Åkers-
berga, midsommar-
afton 1985 (nederst t.
h.).